

TORONTÁI

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre	180 dinár
Félévre	90 dinár
Negyedévre	45 dinár
Egy óra	15 dinár

Egyes szám ára 75 para.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP

Felelős szerkesztő: Dr. MARA JENŐ

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL

Obiliteva (Zápolya) utca 1.
Szerkesztőség telefonszáma 281
Kiadóhivatal telefonszáma 21
MEGJELENIK MINDEN NAP, HÉTFŐ ÉS
ÜNNEPEK UTÁN NAPOK KIVÉTELEVEL

Veliki Beeskerek, 1922.

LI. évfolyam, 192. szám.

Csütörtök, augusztus 31.

A földmivvelésügyi miniszter távozása?

— Beogradi tudósítónk jelentése. —

Beograd, aug. 29.

A Tribuna tegnapi számában hosszabb cikkben foglalkozik az ország közellátásával és azt mondja, hogy a földmivvelésügyi miniszter az országot bizonytalanságban tartja azért, hogy az idejéig nem ad ki hivatalos értesítést. A lap szerint Pucelj miniszter ezáltal az üzerek érdekeit szolgálta és abba a gyanuba keveredett, hogy ő maga is spekulációkba bocsájtkozott. A lap ezért követeli a földmivvelésügyi miniszter távozását.

Knox szenátor lesz az amerikai Unió elnöke.

— A „Torontál” tudósítójának távirata.

Páris, aug. 29.

A Daily Cronicle cikket közöl, amelyben egy Knox szenátorhoz közelálló amerikai politikus nyilatkozik az Egyesült-Államok 1924. évi elnökjelöléséről. A legellentétebb politikai vélemények meg egyeznek abban, hogy Knox szenátor a jövő novemberben lezajló elnökválasztáson győzelmet arat. Ez az oka, hogy jelenlegi európai tartózkodásának a jóvátételi kérdés tárgyalása alatt oly nagy fontosságot tulajdonítanak.

Befejezték a kisentente prágai konferenciáját.

— Beogradi tudósítónk jelentése. —

Beograd, aug. 29.

A kisentente prágai konferenciája tegnap véget ért. A tárgyalásokról a következő kommunikét adták ki: A tárgyaló felek között minden egyes megvitatás alá került kérdésben a teljes összhang uralkodott. Lengyelországnak a kisententebe való belépése ezúttal sem történt meg, hanem Lengyelország szövetségkivüli barátságban marad a kisententével.

Magyarországnak a népszövetségbe való felvételére vonatkozólag a kisentente úgy határozott, hogy a felvételnek nincs ellene, minthogy Magyarország ezáltal magára vállalja a trianoni szerződésben előírt kötelezettségek teljesítését.

Olasz-osztrák érdekszövetség.

— A „Torontál” tudósítójának távirata. —

Berlin, aug. 29.

Schuller osztrák miniszteri osztálytanácsos és Paratore olasz megbízott tárgyalásairól Paratore kijelentette, hogy egy Ausztriának nyújtandó hetven millió lira kölcsön módoszatait dolgozzák ki az osztrák kiküldöttek. Megbeszéljük továbbá a két állam éremuniójának a lehetőségét. Paratore véleménye szerint Ausztria számára nincs más kivezető út, mint Olaszországgal érdekszövetségbe lépni. A Németországhoz való esatlakozást lehetetlennek tartja. A tárgyalások minden technikai kérdést felölleltek a gazdasági unióra vonatkozólag. Végleges döntés még nincs, miután Olaszország csak szövetséges tár-

sainak tudtával és beleegyezésével hajlandó az Ausztriával kapcsolatos gazdasági kérdések rendezését elvállalni.

Wien aug. 29.

Wienben nagy bizakodással beszélnek Seypel utjáról és az elért jó eredményeket mint pozitívumokat emlegetik. Az összes kombinációkból az Olaszországhoz való közeledés gondolata került ki győztesen. Prágában, diplomáciai körökben sikerült Benesnek a hozzájárulását megnyerni, hogy Ausztria Olaszországgal vám- és éremuniót köthessen és pedig azzal a feltétellel, hogy Jugoszlávia és Csehszaggal a vámkérdésben közeledés jön létre.

Németország megkapja a moratóriumot.

Páris, aug. 29.

A jóvátételi-bizottságban Dubis kijelentette, hogy határozatot csak a német delegátusok meghallgatása után hoznak. Valószínűnek tartják, hogy Németország megkapja a moratóriumot.

Berlin, aug. 29.

A lapok megeafolják azt a hírt, hogy a birodalmi kancellár Brandbury angol delegátusnak kijelentette volna, hogy a birodalom pénzügyeit az ellenőrző nemzetközi tanácsnak alávetné. A jelentések szerint csak abban az esetben volna hajlandó az ellenőrzést elfogadni,

Beavatott körökben valószínűnek tartják, hogy Németország pénzügyi és gazdasági ellenőrzésébe belevonják Amerikát is, hogy a német kívánságoknak részben eleget tegyenek. A bevonás jele, hogy az Egyesült-Államok kiküldöttjei tegnap megjelentek a jóvátételi-bizottság ülésén.

ha a bizottságból Franciaországot kizárnák és Amerikát bevennék.

Berlin, aug. 29.

A jóvátételi-bizottság tárgyalásairól kiszivárgott hírek szerint Németország elfogadja a jóvátételi-bizottság feltételeit, hogyha az ellenőrzés kérdésében a bizottság közeledik Wirth kancellárnak Berlinben kifejtett álláspontjához.

A jóvátételi-bizottság tegnap esti hivatalos ülése után a francia delegátusoknak is az volt a véleményük, hogy Németország megkapja a moratóriumot.

Beavatott körökben valószínűnek tartják, hogy Németország pénzügyi és gazdasági ellenőrzésébe belevonják Amerikát is, hogy a német kívánságoknak részben eleget tegyenek. A bevonás jele, hogy az Egyesült-Államok kiküldöttjei tegnap megjelentek a jóvátételi-bizottság ülésén.

Még mindig a háborus bűnösök.

— A „Torontál” tudósítójának távirata.

Berlin, aug. 29.

A német kormány jegyzékét kapott a szövetséges hatalmaktól a háborus bűnösök elleni bünperek tárgyában. A jegyzék megállapítja, hogy a szövetségesek nem mindenben találták kielégítőnek a német haditörvényszék eljárását és a büntetéseket általában csekélyeknek tartják. Számos bűnös ellen még vizsgálatot sem indítottak. A szövetségesek fenntartják a békeszerződésben biztosított jogukat arra, hogy egyes személyek kiadatását követeljék és hogy egyes bűnösöket saját haditörvényszékeik útján „in contumaciám” elítéljenek.

Berlin, aug. 29.

A nagyköveti értekezlet jegyzékére, amelyben a német hadibűnösök megbüntetését sürgeti, a Wolfügynökség jelenti, hogy a német legfelsőbb törvényszék teljes partatlansággal jár el. Sir Ernest Pollock angol főállamügyész hivatalos megbízatás alapján jelen volt a tárgyaláson és kijelentette, hogy az elnök-szenátor teljes mértékben iparkodott az igazságnak érvényt szerezni.

Cáfolat a magyar-román unióról.

— A „Torontál” tudósítójának távirata.

Budapest, aug. 29.

A román lapok azt a hírt hozták forgalomba, hogy Bethlen miniszterelnök vásárnap Dornavatrán járt és ott egy román-magyar unió ügyében Bratianuval tárgyalásokat folytatott.

Illetékes helyen kijelentették, hogy a hír légből kapott és minden alapot nélkülöz. Bethlen miniszterelnök a vásárnapot Balatonfüreden töltötte családjával és hétfőn már Budapestre érkezett.

Amerika lépjen ki a passzivitásból.

Washington, aug. 29.

Amerikai pénzügyi körökben olyan törekvések vannak, hogy Amerika lépjen ki a passzivitásból és kezdeményezzen döntést a jóvátételi problémában. Akeiót indítottak meg, hogy a szeptemberre tervezett washingtoni konferencián nem hivatalos módon tárgyalják meg a francia adósságok és a német jóvátételi fizetések kérdését.

TÖZSDE

Augusztus 29.

Beograd. (Zárlat.) Valuták: Lei 68, Osztrák korona 017.

Devizák: London 38150, Páris 657, Newyork 8515, Genf 1615, Prága 320, Milano 37750, Berlin 6725, Wien 01325, Budapest 540.

Zürich. (Zárlat.) Devizák Berlin 037, Hollandia 20475, Newyork 52575, London 2346, Páris 4065, Milano 2320, Prága 1875, Budapest 029, Zagreb 150, Varsó 00650, Wien 00050, Osztrák bélyegzett 00075.

Budapest. (Zárlat.) Valuták: Napoleon 7100, Angol font 84-86, Lei 1070-1100, Dollár 1865-1915, Francia frank 143-147, Márka 145-160, Lira 81-83, Osztrák korona 225-235, Lei 1700-1750, Sokol 70-72, Svájci frank 355-370, Dinár 2100-2140, Lengyel márka 2450-2650.

Devizák: Amsterdam 735-755, Bukarest 1700-1750, Berlin 145-160, London 84-86, Milano 81-83, Páris 143-147, Prága 70-72, Svájci 355-370, Wien 205-215, Zagreb 530-540, Newyork 1875-1925, Varsó 2450-2650.

Veszekszenek Ausztria bórén.

A „Torontál” tudósítójának távirata

Róma, aug. 29.

Mussolini erősen támadja Schanzer és lapjában azzal vádolja a külügyminisztert, hogy megalázta Olaszországot, amikor olyan nagyfontosságú kérdésben, mint aminő az osztrák probléma megoldása, a népszövetségnek engedte át a döntést, holott Ausztria problémája elsősorban Olaszország érdekeit érinti. Genfben az idegenhatalmak lesznek tulsúlyban, akikről semmit sem várhat és így Olaszország elszalasztotta a kedvező alkalmat, amikor nagyhatalmi súlyának megfelelően maga intézhette volna saját külpolitikáját.

A fejlődés útján a vasúti zeneegyesület.

— A „Torontál” tudósítójától. —

Beeskerek, aug. 30.

Csendben, feltűnni akarás nélkül, de annál több munkakedvvel és szorgalommal épül ki, fejlődik a vasutas zeneegyesület. Szerény keretek között kezdte meg működését az egyesület s hogy a mai nivójára emelkedett, az kétségtelenül az életképességnek és buzgó fáradozásnak oly jele, amelyet meg kell becsülni. Legutóbb egyenruhát szereztek be s más téren is igyekeznek az egyesület fejlődését elősegíteni. Hogy az egyesület fejlődéséről és jövő terveiről megtudjunk egyet-mást felkerestük az egyesület egyik intim tagját, aki a következő felvilágosítást adta:

Az egyesület fennállása óta a vezetőség állandóan nagy ambícióval dolgozott azon, hogy a működő tagok részére egyenruhát beszerezhessen, de anyagi viszonyok miatt, azt hosszú ideig nem tudta keresztülvinni, amíg végre Petrovity Milorad Zs. vasúti műhelyfőnök-helyettes, egyesületi elnök buzgósága és fáradhatatlan munkálkodása megvalósította a régi álmot. Még egy pár hónappal ezelőtt, amikor az egyesület élére mint elnök került, alig volt néhány dinár vagyona az egyesületnek s rövid idő alatt szorgalmával és ügyes vezetésével megszerezte a szükséges pénzt, mely részben a hangszerek, részben pedig a ruhakészítésre szolgált. Odaadó munkálkodásában nagy segítőtársa volt Kvaity Pavle R. vasúti műhelyfőnökviseelő, egyesületi titkár, aki fáradhatatlanul igyekezett az alapító tagok összegyűjtésénél.

A városi polgárság részéről Grubity Andrea dr., városi főjegyző vette ki oroszlánrészét az egyesület támogatásából, aki nem kevesebb mint ötezer dinárt gyűjtött össze.

Az egyesület alapító tagjai a következők: Sztojkov Milos, Glaug Jozsef, Daun Aladár, Székely Emil, Strasser és Kónig, Kállai Jenő, Gutmann J. és fia, Prometno d. d., Grubity Andrea dr., Rajiy Szvetislav, Berberszki Gyurica, M. Novakovity Aleksza, D. D. za Prerada kukuruza i Tvornica ulja, Dom ind. Mlina, D. D. Mlin „Hungarija”, Szrp. Poljoprivredna Banka D. D., Mocity Branko, Fabrika setyera d. d., Petrovity Milorad Zs., Luesics Giga dr., Hág Béla, Székely Ferenc, Lukács és Társa, Elek Viktor, Ra-

Összetűztek a nacionalisták és blokkisták.

— A „Torontál” tudósítójának távirata. —

Beograd, aug. 29.

Trumbity volt külügyminiszter, országgyűlési képviselő tegnap Splitbe érkezett, hogy a horvát-blokk által rendezett népgyűlésen részt vegyen. A volt miniszter hosszú beszédet mondott, amelyben erősen kritizálta a beogradi kormány működését. Hívei a gyűlés be-

fejezése után nagy ovációban résztesítették, majd néhányan vállukra kapták és így vitték a lakásáig.

A nacionalista ifjuság és a blokkpártiak a gyűlésen elhangzott beszédek hatása következtében összeszórtak, majd összeverekedtek. Hír szerint a harcban többen súlyosan megsebesültek.

doszav Stevan dr., Temmer Testvérek, Bakality Márko, Trg. D. D. Parnapilana, Oszto János, Radivoj Gyuricsin, Nagyvinzsi Iván, Rozenfeld Testvérek, Ambrózia cukorkagyár, Cigljana i gratyev d. d., Eugh Sándor, Todorov N., Cvejano Dusan, Gruin Ruzsica és Zoran.

Az egyesület elfogad még jelentkezéseket az alapító tagságra s az egyesület ezton is megkér mindenkit, hogy járjon közbe a város zenekulturájának fejlesztéséhez.

Mint értesülünk, rövidesen megkezdik a nyilvános szereplését az egyesület műkedvelői gárdája is, még pedig a „Mágnás Miska” előadásával. A próbák sikerei után ítélve, a műkedvelői gárda sem fog a zenekar mögött maradni.

Stabil a buza és a kukorica ára.

— A „Torontál” tudósítójától. —

Beeskerek, aug. 30.

A tegnapi napon szokatlanul élénk élet uralkodott a beeskereki gabonapiacon. Már kora reggel se-regestől özönlöttek be a városba a vidékről jövő kocsik, melyek nyolc óra felé egészen ellepték a Gabonateret. Az élénk forgalomnak az oka abban keresendő, hogy a mezőgazdasági munkálatok jórészt teljesen befejeződtek, másrészt meg ezek oly nagy kiadásokkal jártak, hogy a földmivelők, most sietve eladják gabonaneműiket, hogy kiadásait fedezhessék és a téli szükségleteiket beszerezhessék.

A gabonapiacon az óriási kínálat dacára is, kevés vétel történt. Azelőtt a legrosszabb hetipiaci napon is több üzlet jött létre, mint a tegnapi, pedig érdeklődő rengeteg volt. A gabonacégek megbízottai, magánosok, csupán kérdezősködtek, alkudoztak, megegyezni azonban kilencven esetben nem tudtak.

A buza ára, úgy ahogy stabilizálódott az ezerhétshármint koronánál. Ekörül forgott métermázsájának az ára, nagyobb eltérés aligha történt. Az öt- és tizkoronás árdifferenciákat nem vehetjük számításba, mert ezek csak kisebb tételek voltak s azért keltek el olcsóbban, mert tulajdonosuk megunt az álldogálást.

A többi gabonaneműek közül nagymennyiségben volt képviselve a tengeri, melynek ára ezernégy-száznegyven korona körül mozgott. Nagyobb áreltérések nem voltak, ami arra enged következtetni, hogy árfolyama hosszabb időre stabilizálódik ennél az egységárnál.

Zabot és árpát keveset hoztak ki a tegnapi hetipiaca.

HIREK

Tizmillió dinár kár a szlovéniai sztrájk miatt. Beogradból jelenti tudósítónk: A közlekedésügyi minisztérium kimutatása szerint a trbovljai bányászsztrájk folytán a sztrájk tartama alatt napi négyszáz vagonnal esőkkent a széntermelés. A sztrájk által szenvedett kár meghaladja a tiz millió dinárt.

A „Falu rossza” Dzomboljon. A ZsSE agilis kulturszakosztálya alig néhány hete rendkívül sikerült dalestélyt rendezett s mint tudósítónk jelenti, néhány nap múlva befejeződnek a „Falu rossza” próbái is és a darab szept. 9., 10. és 15-én előadásra kerül. A darab sikere előre is biztosítva van, miután annak szereplői régi kipróbált erők, akiknek tehetsége garancia arra, hogy a közönség a lehető legtökéletesebb előadást élvezheti. A szereplők közül első helyen kell megemlítenünk Holez Irmát mint Finom Rózsit, Michelsz Fannit mint Feledi Boriskát, Kószó Lizát mint Bátky Teresit, Diel Brigittát mint Csapónét, Szekrényesi Annuskát és Mariskát mint Sulyoknét, illetőleg Tarisznyásnét, Bokor Katót mint Gonoszánét. A férfiszereplők közül Göndör Sándor szerepét Arató Andor, Gonosz bakter Kiss József, Feledi bíró Fekete Sándor, Lajost Wambach Mihály, Jóskát Müller József, Makk-hetes korcsmárost Hónig Mór, a cigányokat Schneider Károly és Baumstark Mátyás alakítják. — Impozáns lesz az egyesület vegyeskarának, mintegy 80 személynek a közreműködése. Az előadás iránt nemesak a városban, hanem az egész környéken is nagy érdeklődés nyilvánul meg. Értesülésünk szerint a darabot az egyesület Kikindán is előadja.

Költözködik az adóhivatal. Ismeretes, hogy a város a legutóbbi közgyűlésen elhatározta, hogy a városháza földszintjén lévő adóhivatali irodákat az emeletre helyezze át, a hivatali helyiségeket pedig üzlethelyiségnek adja ki. A város régi tervét most megvalósítja. Tegnap már megkezdették a költözködési munkálatokat s a hivatalok nagyrésze már az emeleten folytatja működését. Így a helyiségváltás nem akadályozza az adóhivatal funkcionálását. Az emeleten hét terembe helyezik el az adóhivalt.

* Hegedűtanfolyam. Kolos Janka hegedűművész, okl. zenetanár, Baré tanár volt tanítványa szeptember 1-én hegedűtanfolyamot nyit. Egyes és csoportos tanítás, elméleti tárgyak, akusztikus módszer. Tandíj havonta 60 dinár. Jelentkezni lehet Vojvoda Putnika (Alkotmány) u. 12.

Nagy tűz Alibunáron. Tegnap délelőtt nagy tűz pusztított a torontálmegyei Alibunár községben. Rosuly György gazdálkodó felszere eddig ismeretlen okból kigyulladt és leégett. A felszerben nagymennyiségű gyapjuanyag volt felhalmozva, azonkívül mezőgazdasági gépek és felszerelések állottak benne, melyek mind a tűz martalékává váltak. A tüztőlóság megfeszített erővel folytatta az oltást, munkája azonban csak a lokalizálásra terjedhetett ki. A tűz által okozott kár meghaladja a huszonötezer dinárt.

A politika

az urak humcsága, mondja egy régi meghatározás. Ez a nyavalya azonban az újabb időben annyira elterjedt, hogy nemesak az urak, hanem minden rendbeli emberek, sőt még az asszonyok is üzik. Nem is esuda. A mai bel- és külpolitikai élet atmoszférája a robbanásig telített feszültséggel. Az újságírók alig irnak másról, mint a politikáról és így állandóan ez a szóbeszéd tárgya a nagyközönség körében is. A minap zsuron voltunk. Természetes, hogy előbb jól befalatoztunk, közben jócskán ittunk és azután politikára terelődött a beszéd. Külön csoportba verődtek a férfiak és külön csoportba a nők. Mind a két csoport a politikáról vitatkozott. A férfiak hangosan, komolyan, hevesen, a nők tréfálkozva, nevetve, sugdolózva. A férfiak vitája nem tulságosan érdekelt és így félfüllel odafigyeltem, hogy mit beszélnek a nők. Azt mondja az egyik menyecske, aki szépsége mellett a szellemességéről és esipkedő humoráról nevezetes, hogy ő nem érti, miért nem tud a kis- és nagyentente egyetértésre jutni. Amit az egyik akar, az nem kell a másiknak és viszont. Örökösen marakszanak és féltékenykednek egymásra. Pedig erre egy kis jóakarattal mellett nem volna szükség. A társadalmi életben, a mi városunkban is számos példát tudok felsorolni. Itt van, mondjuk K.-ék esete. Az asszony a férjével, azzal a jámbor, békés és jó emberrel a nagyentente-ot, az udvarlóiával ellenben a kisententeot alkotja. És mit látunk? Azt, hogy a legjobb egyetértésben élnek, vígan, boldogan, nem zavarják egymás cirkulusait. A nagyentente, vagyis a férj és feleség és a kisentente, vagyis az asszony és az udvarlók mindig ugyanazt akarják és ugyanazt esinálják. Miért ne lehetne ezt a világpolitikában is meghonosítani.

Harsogó kacagás honorálta az ötletet.

Megjegyzem, hogy a menyecske maga is olyan, akiért nem merném a kezem a tűzbe tenni, ellenben három hétig szívesen lennék juhász-kutya érte.

T. Olasz hidroplán az SHS hadiflotta felett. Bakarból jelenti: Az SHS hadiflotta nagy hadgyakorlati tegnap zajlottak le. Gyakorlatok közben hosszú ideig a hadiflotta felett egy olasz hidroplán repült, mely később Crkvenica közelében hirtelen leereszkedett a földre. A hidroplánban két ardita tiszt tartózkodott, akik azzal indokolták lezállásukat, hogy a gépen motorhiba történt. Ezzel szemben a hatóság megállapította, hogy a lezállás valószínűleg más ok miatt történt, miután a gép kifogástalan.

Beiratás az állami polgári leányiskolában (zárda). A javítóvizsgálatok augusztus 31-én és szeptember 1-én lesznek. Beiratások szeptember 1., 2., 3. és 4-én. Magánvizsgálatok 5-én, az előadás pedig 11-én reggel 8 órakor kezdődik. — **Igazgatóság.**

Szétrombolták a „Hírlap” szerkesztőségét. Suboticáról jelentik: Tegnap este nyolc órakor tíz-tizenöt suboticei fiatalember, köztük néhány novisadi, benyitott a „Hírlap” szerkesztőségébe, ahol abban az időben csak az inspekción ujságíró és a szolga tartózkodott. A fiatalemberek egyike revolvert szegezett az ujságíróra és megparancsolta, hogy maradjon a helyén s ne merjen moccanni. A többiek ezután nekiestek a szerkesztőségi berendezésnek és zúztak-törttek, amit csak találtak. Az ablakokat bevették, a fiókokat feltörték, tartalmukat kihányták a földre, a telefonvezetéket letépték, végül pedig összeszedték a kéziratokat, ujságokat és átmentek a kiadóhivatalba, ahol ugyanígy jártak el. Amikor romboló munkájukkal végleg elkészültek, összeszedték a kiadóhivatali üzleti könyveket, előfizetők, hirdetői névsorát és felrakták az utcán várakozó kocsiára. Az ujságíró a fiatalemberek eltávazta után rögtön a rendőrségre fordult, ahonnan haladéktalanul üldözésekre siettek. A fiatalemberek az állomás mögötti fűtőház felé igyekeztek s ott akarták elhamvasztani a magukkal vitt fontos iratokat. A rendőrség gyors megjelenése azonban megakadályozta őket tervük keresztülvitelében s a könyveket egy árokban hátrahagyva elmenekültek. A nyomozás folyik.

Kinek mennyivel több a jövedelme a háborúelőtti idő óta. A Jugoszlavenszki Lloyd statisztikát állított össze arról, hogy az egyes foglalkozási ágak szerint melyik szaknak mennyivel szaporodott a jövedelme az 1914. évi keresethez viszonyítva. Eszerint

1. a kocsigyártók, falusi kocsi 150.-
2. a szijgyártók 133.-
3. a földművesek (buza) 125.-
4. a kovácsok 120.-
5. a mezőgazdasági munkások 100.-
6. a mészárosok 81.-
7. a cipészek 75.-
8. a boeskorosok 65.-
9. a szabók 60.-
10. a kőművesek 60.-
11. az állami tisztviselők 7-szer többet keresnek most, mint 1914-ben.

Az osztrák tőke miliciát akar. Az osztrák Reichswehr fentartása is nagy sullyal nehezedik Ausztria háztartásának budgetjére és a polgári osztály szempontjából politikailag sem rokonszenves intézmény a tulnyomórészt szociáldemokrata, kis számban kommunista és csak elenyésző részében polgári pártállásnak álló haderők. A polgári pártok ismételtén kísérleteztek, hogy a szövetséges hatalmaknak hozzájárulását megnyerjék a Volkswehr feloszlatásához és milícia szervezéséhez. Ez az akció, — mint a „Torontál” tudósítója beavatott forrásból értesül, most új lendülettel lépett előtérbe és mert a politikai szempontokon kívül azzal is érvelhetnek a polgári pártok, hogy Ausztria képtelen zsoldos haderő fentartására, remélik, hogy a hatalmak most nem fogják ellenezni a milícia bevezetését. Az osztrák gyárosok, pénzintézetek állítólag hajlandóknak nyilatkoztak arra,

Csehország gyarmatokat akar alapítani.

— A „Torontál” tudósítójának távirata. —

Prága, aug. 29.

A prágai vásár keretében román kereskedelmi ankétot fognak tartani. Az ankétról a Bohac a következő kijelentést tette:

Az ankétnek mélyreható céljai vannak. Feladata, hogy az érdekelt államok kereskedői és iparosai a forgalmi nehézségeket megtárgyalják és könnyítsék annak módzatait. Az orvoslás egyedüli módja a kisentente államainak,

valamint Ausztriának kereskedelmi tarifális és vámuniója. A kereskedelmi unió Ausztria lerakódó piacait 46 millió lakosra emelné; Romániában 30 millióval szaporítaná, úgy hogy a cseh ipar exportja számára 80 millió vevőt biztosíthatnánk és közreműködhetnénk Ukrajna és Oroszország gazdasági viszonyainak rekonstrukciójában.

hogy megbízható, katonailag kiképzett alkalmazottjaikat, akik a milícia kötelezettsége alá esnek, katonai szolgálatuk idején teljes fizetésükkel látják el, sőt ennél messzebbmenő anyagi áldozatkészségre is hajlandók lennének, hogy a haderőtartás anyagi terheit megkönnyítsék az államnak és hogy olyan haderő álljon a kormány rendelkezésére, amely mentes minden párt-politikától.

Iparművészeti tanfolyamot nyitottam. Tanítom a batikolást, bandána, trikolorozást, művészi lámpaernyők készítését, francia babák, művészi kézmunkák készítését és montirozását. Tervezést, különböző bormunkák: lapos és magas domborítás, mozzaik, konturozás s ezek hasznosítása. **Tanfolyamom 3 hónapig tart, heti 6 órában, felölve az összes tárgyakat. Tandij: 200 dinár havonta. Állami tisztviselőknak 50% kedvezmény. Beiratkozás szept. 1-ig lakásomon: Zmaj Jovina (Mária Terézia) u. 8. sz. a. naponta d. e. 11-től d. u. 5-ig, vagy Frank Lajos ur üzletében Fő-utca. Megrendeléseket vállalok. **Simonyi Rózsika**, iparművész, okl. rajztanárónő.**

A „Tüz”-nek legújabb száma is valóban nívós és érdekes tartalommal jelent meg. Nagy Andor, Jaczkó Olga és Komlós Aladár novellákat írtak, a „Ki Ő?” rovatba Koppányi Tivadar írt Buckle-ról, a nagy angol tudósról, a „Nagy emberek vallomásai” című érdekes új rovat Lira-bean utolsó soraát közli. Még érdekesebb új rovata kezdődik a „Tüz”-nek ebben a számában: „A Tüz világ körüli útja” címen. A legnagyobb írók legszebb utleirásai fognak ebben a rovatban megjelenni. Első közleménye e rovatnak, Stophan Zwoignak, a nagy osztrák írónak a Provenceáról, Franciaország e gyönyörű részéről írt szép utleirása. Kiemeljük még ebből a számból Balassi Bálint gyönyörű régi Virágénekét, Molnay Aurélnak, az Antikrisztus országa című cikkét, amelyben Mereskovszkyval, a nagy orosz íróval kapcsolatban, a mai Oroszországról ír érdekes sorokat, továbbá cseh és szerb költők: Vrehlicky, Andries és Ducsiés versei, Telekes Béla és Franyó Zoltán kitűnő fordításában; Barta Lajos és Sinkó Ervin regényfolytatásai. Egyes szám ára: 2 cseh korona, 15 magyar korona, 5 lei, 2:50 dinár. Negyedévi előfizetési ára: 24 cseh korona, 180 magyar korona, 50 lei, 30 dinár. Kiadóhivatal Wien, VI., Mariahilferstrasse 25.

Külföldi kifizetéseket, átutalásokat, csekk- és valutavételeket gyorsan és olcsón közvetít a Nagybecskerekéi Népbank R.-T. — Telefon 62.

Bucsu. Mindazoknak, akiktől az idő rövidsége miatt nem vehettem bucsut, ezúton mondok istenhozzádot. Himmelsbach István, a „Neue Zeit” volt felelős szerkesztője.

Bimbóhullás. Paragi Lajos belacrkvai vasuti állomásfőnököt és családját mély gyász érte. Folyó évi augusztus 6-án temették el ugyanis három éves fiacskáját, Lacikát, aki a pusztító vörhenyjárványnak lett az áldozata. Most alig hogy néhány nap elmúlt, a gyászborult vigasztalhatatlan szülőket új csapásban részesítette a kifürkészhetetlen kegyetlen sors. Öt éves leánykájuk, Irénke, folyó hó 23-án vörhenyben meghalt. A keményen süített szülők most nagybetegesen fekszenek. Irántuk városszerte nagy részvét nyilvánul meg.

Értesítés. Az izr. hitközség előjárósága ismételtén felhívja helybeli és vidéki tagjait, hogy a templomi ülhelyek bérbeadása már folyamatban van és hogy a régi bérlők jogai szeptember 3-ikának déli 12 órájáig fenntartatnak. Ezen időpont letelte után az újabb jelentkezőknek igényei fognak figyelembe vétetni. Az ülhelyek tulajdonosai a megfelelő bérösszeg 20%-át tartoznak fenntartási illeték címen fizetni. — Hivatalos órák d. e. 9—12-ig és d. u. 3—5.

A Ijrljanai árumintavásáron, mely szeptember másodikán nyílik meg, az ország egész területének kereskedelmi és ipari világa képviselteti magát készítményeinek legjavával. Kiállításra kerülnek mindennemű gyártmányok, valamennyi létező ipar árucikkei, úgy kész áruk, mint nyersanyagok. Lakásról biztosít a rendező-bizottság, mely a látogatóknak más téren is számtalan előnyt nyújt. A mintavásár szeptember 2-án kezdődik és 11-ikéig bezárólag tart. A kedvezményes féláru vasuti jegyek (oda- és visszautazásra) augusztus 16-ától szeptember 16-ikáig érvényesek. Az igazolványok, amelyek a féláru jegy átvételéhez szükségesek, Kelemen Péter cipésznél, Fő-utca kaphatók.

Az ausztriai hírlapok válsága. Weni tudósítónk jelenti: Az ausztriai vidéki lapok a katasztrófális gazdasági helyzet miatt megjelenésüket egészben vagy részben megszüntetik.

Pribicevity közoktatásügyi miniszter spliti útja. Beogradból jelentik: Pribicevity közoktatásügyi miniszter tegnapelőtt megjelent a Splitben tartott demokrata népgyűlésen. A miniszter a népgyűlésen felszólalt és a politikai helyzetről, a kormány és a nemzetgyűlés eddigi munkájáról és jövő terveiről beszélt.

Zsebmetsző kofa. Beogradból jelentik: A beogradi rendőrség tegnap letartóztatta Kovács Róza kulai kofát zsebtolvajlás miatt. Kovács Róza ugyanis egy nála vásárló beogradi kereskedő zsebéből kilopta a pénztárcát.

Házkutatás egy blokkista lakásán. Zagrebból jelentik: A „Pokret” című zagrebi lap közli, hogy Drinkovity Mátó dr., volt miniszter, blokkista vezérnél történt házkutatás alkalmával a padláson harminc katonafegyvert találtak, amikről a nyomozás kiderítette, hogy Drinkovity tulajdonát képezik.

Átutalásokat és csekk kiírásokat — a fennálló miniszteri rendeletek értelmében — Wien, Prága, Budapest, Berlin, Temesvár, valamint a többi külföldi piacra újból eszközöl a Nagybecskerekéi Takarékpénztár, Veliki Becskerek, Korona-szálló épület. Telefon: Pénztár 16. — Vezérigazgató 52.

Zeneiskolai beiratás. A becskerekéi filharmoniai egylet zeneiskolája ez évi szeptember hó 1-én nyitja meg kilencedik tanfolyamát. A tanfolyam felöleli a magánének, zongora, hegedű, gordonka, nagybőgő és fuvola tanszakokat. A többi fa- és rézfúvó tanszak elegendő számú növendék jelentkezése esetén állítatik csak fel. A beiratkozások ez évi szeptember hó 1-étől 8-ikáig tartanak az iskola: Petrogradska (Melencei) u. 10. szám alatti helyiségében. Évi tandij 500 dinár, mely összeg havi részletekben is fizethető.

Van szerencsém értesíteni a nagyérdemű hölgyközönséget, hogy Vel. Becskereken az Alexandrova u. 22. szám alatt (Közgazdasági Bank épületében az udvarban jobbra) **női fűző szalonomat szeptember 1-én megnyitóm**, hol a legmodernebb halcsont nélküli fűzők, haskötők és malltartók a legmagasabb igényeket is kielégítően készülnek. A nagyérdemű hölgyközönség szives pártfogását kérem. Arnstein Józsa fűzőkészítőnő.

Valódi Erényi-féle
DIANA-
sósorszesz
a legjobb háziszor, minden házban nélkülözhetetlen!
Használják mint kozmetikai cikket hajápolásra, mint szájvizet, mint reumásfájdalmak elleni szert bedörzsölésre, mint gyomorcsipeket, mint fogcsipeket stb. stb.

Használati utasítás minden üvegehez mellékelve.

Egy kisüveg ára 6 dinár
Egy középnagyüveg ára 16 dinár
Egy nagy üveg ára 32 dinár

Az egész országban mindenütt kapható!
Óvakodjunk olcsó, értéktelen utánzatoktól!

Forgalomba hozza:
Jugopharmacia Rt.
Diana-osztálya
Zagreb, Prilaz 12.
Telefon 9—31.

Törv. védve.
Vezérképviselőt a Vojvodina részére:
Korody Lajos és Törso Novi Srd.
Ustavka u. 12 1460
Viszonteladónak magas engedmény!
Kivánatra külön árajánlat!

* Felhívjuk a t. olvasóközönség figyelmét lapunk mai számában megjelenő „Singer“-varrógépek c. hirdetésünkre. Agilis ügynökök kerestetnek.

Wirtschaftlicher Kompass címen jelenik meg a Bánáti Kereskedelmi és Iparkamara kiadványa, mely a Szerbek, Horvátok és Szlovének királysága összes fontosabb közgazdasági jelentőségű törvényeit és rendeleteit foglalja magában hiteles német fordításban és a Hivatalos Lap alapján. Ára 16 oldalas nyolcadivenként 5 dinár. Az I. füzet 6 1/2 iv terjedelemben már megjelent és a Munkásbiztosítási törvényt, valamint a törvény Végrehajtási Rendeletét tartalmazza. Az egész gyűjteményre előfizetni is lehet oly módon, hogy 50 dinár letétként fizetendő, mely összeg az egyes füzetek elszámolásakor esetről-esetre a letétösszegre kiegészítendő. Az I. füzet ára (din. 32-50), illetőleg az előfizetési letét (dinár 50-): **Wirtschaftlicher Kompass**, Veliki Becskerek, Postafiók 42 címre küldendő.

Sport

ZsSE—Kadima 6:0 (3:0). Bíró: Livery. Nagy érdeklődés előzte meg fenti két csapat találkozását, miután a Kadima is a lehető legjobb formában van és a múlt vasárnap Stari Becején aratott szenzációs győzelme kétséssé tette a ZsSE győzelmét. A ZsSE két tartalékkal vette fel a küzdelmet, de így is elsőrangú munkát produkált. Csatájának szép kombinációs játéka, precíz lövései tették eredményessé a csapat munkáját. A csatársorból különösen Treiszt kell kiemelnünk, ki egymaga 5 goalt rugott. Jó volt Hehn I. és Reichrath, míg Bokiron a letörés jelei mutatkoznak. Enyedi labdaosztogatásai elég jók, csak nincs lövőképessége. A halvesor munkája Hehn II. vezetésével végre megszokta a gyors labdára menést és a csatársor támogatását. A hátvédek és a kapus munkájukat jól végezték. A mérkőzés állandó ZsSE fölényvel folyt le. A csapat állandóan ellenfele fékfelén játszott, néha-néha tudott csak a Kadima szóhoz jutni, de lefutásait leszerelték.

Vasutas—Bohn-gyár 2:2.
Hazena—Vörösök-Fehérek 13:3.

A kiadóhivatal telefonja — 21.
A szerkesztőség telefonja 28f.

Egy kisebb uriház
szabadkézből eladó és azonnal beköltözhető
1491 Car Dusanova u. 96.

Paradicsom-
nak való külön-
böző nagyságu **üveg**
eladó. Bővebbet
Beneth Károly „Rózsa“-szálloda pincében.

Irodai gyakorlattal bíró
munkaerőt,
aki a szerb és német nyelvben jártas, keres mielőbbi belépésre helybeli nagyobb iparvállalat. Írásbeli ajánlatokat az eddigi működés megjelölésével „Megbízható“ jelíggel Torontál kiadóhivatalába kérünk.

Eladó birtok!
Öregfalu község határában, két tagban, 100—100 holdas gazdaságtanyaépületekkel felszerelve I-ső osztályu termőföldekkel sürgősen eladó. Vevők forduljanak megkeresésükkel **VARGA SÁNDOR** Csenej, Lányok-puszta. — 1484

D. M. C.
megérkezett. NÉPBANK.
1486

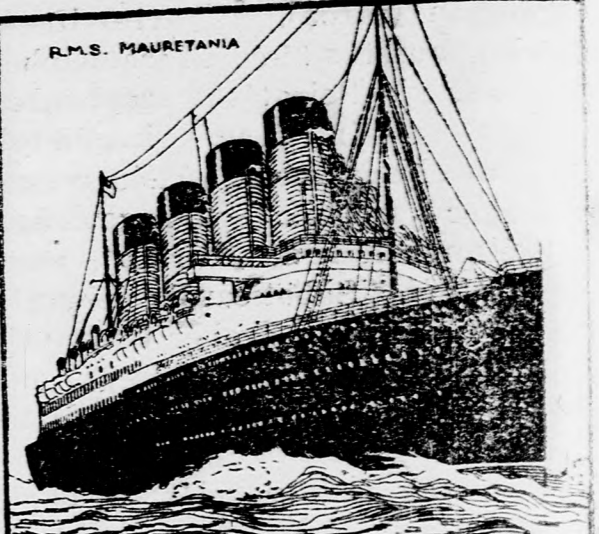
A legolcsóbban lehet beszerezni varrógépeket,
Grünfeld Ármín varrógép-
órák és arany-
ékszereket
ékszerüzletében, Veliki Becskerek (a nagyhid mellett).
1319

Üzletáthelyezés!
Tisztelettel értesitem úgy a helybeli, mint a vidéki t. közönséget, hogy a városház épületében levő
1465
cipőraktáramat és cipőkészítőműhelyemet
Aleksandrova (Fő) utca, saját házamba (volt Berényi-féle vaskereskedés) fogom áthelyezni. ::: Átköltözködés miatt az összes raktáron levő cipőkészletemet mélyen leszállított áron kiárulom.
Tisztelettel **Wilhelm Ferenc,** cipésmester.
Ugyanott a vaskereskedésben levő üzletberendezés is eladó.

Elegáns
1489
uriszoba és ebédlő
eladó. Megtekinthető Guttman-féle gyártelepen.

Amerikai Singer varrógépek
SINGER-varrótük és SINGER varrógép-részek.
Eladás heti vagy havi részletfizetésre is (24 óra).
SINGER-gépolaj SINGER-cérna SINGER-selyem stb.
Eladás heti vagy havi részletfizetésre is (24 óra).
SINGER-VARRÓGÉPEK Bourne & Comp. Newyork
VELIKI BECSKEREK ALEXANDROVA U. 621/7.
1449

Képviseletek:
Vrsac: Bedeković Károlynál Temisarsko ulica 79. szám.
Bela Crkva: Kucht Vilmosnál Karadjordja ul. (Bahnstrasse) 4. sz. Velika Kikinda: Schiller Józsefnél.
Ügyökség minden helységben!
Agilis ügynökök kerestetnek!

Cunard Line
Jugoszláviai vezérképviselőt:
JUGOSLAVENSKA BANKAD D.
Személy- és teherszállító szolgálat Cherbourg és Hamburgon át a világ leggyorsabb hajóin Tengeri út 5 1/2 nap.
Bővebb felvilágosítást nyújt:
Cunard Line, Zagreb, Cesta B. 33.
Sürgönyoim: Cunard Zagreb.

Jókarban levő, tiszta
betegtolókocsi,
fekvésre is alkalmazható, megvételre kerestetik.
Ajánlatok árral a „Torontál“ kiadóhivatalába küldendők. 1480

Jó kézírású kereskedelmi iskolát, ill. tanfolyamot végzett
1380
fiatalembert vagy leányt
keres azonnali belépésre helybeli iparvállalat. Szerb-német nyelvet tudók előnyben. Ajánlatok 1380 számra a „Torontál“ kiadóhivatalába intézendők.

2 db rókadászatra igen alkalmas
foxtierierkutyá
(him és nőstény) legnemesebb fajból törzskönyvezve, eladó
1482
Kossa Tibornál, Titelen.

Disznósirt
legmagasabb napiáron, minden mennyiségben **veszünk** 1487
Kanitz és Leipniker
Miletityeva (Temesvári) utca 43.

Tanulóleány
felvétetik.
Cím a „Torontál“ kiadóhivatalában. 1484

Nászajándékokat, táblaüveget
és egyéb e szakmába vágó cikket legolcsóbban vásárolunk
Ivanitza Ferdinánd Károly
üveg-, porcellán-, tükör- és lámpakereskedésében 837
Veliki Becskerek, Aleksandrova (Fő) utca.